UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor, Coordinatus, Seu Omnes ...

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

12. An in contractu sponsalium validè apponatur pœna persolenda ab iniustè resiliente? Sed notatur iniustè resilientem non teneri soluere pœnam ex pacto resilienti impositam, etiamsi iuramento ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-76405

Visual Library

RESOL. IX.

An ſponſalia impuberum ita firmentur iuramento, vt neutri liceat pubertatem adepto reſilire?
Et quid maxime in prædicto caſu parte inuita? Ex part.3.tr.4. Reſ.345. alias 346.

Sup. hoc in Reſ. ſeq.

§. 1. NOn poſſe reſilire mordicus docet Sanchez *de matrim.tom...lib.1.diſp.51.quæſt.3.n.22.* & adducit *cap. ex literis el 2. de ſponſ.* affirmatiuam tamen ſententiam tenet Baſilius Pontius *de matrim. lib.12.cap.9. num.7.* vbi ſic ait. Quæres quid dicendum ſit, ſi impuberum ſponſalia iuramento confirmentur? Nonnulli dicunt reſilire non poſſe, etiamſi ad annos pubertatis peruenerit, docet cum aliis Sanchez. Addit tamen, vt eiuſmodi iuramentum confirmet ſponſalia, neceſſarium eſſe, vt ſint proximi pubertati. In quo non loquitur conſequenter, ſed euertit ſententiam quam primò defenderat. Sed mihi longè probabilius videtur, etiamſi iuramentum interponatur, adhuc remanere ſponſalia impuberum eiuſdem rationis, quia iuramentum ſequitur naturam obligationis cui adiungitur; ſed ſponſalia impuberum iure communi diſſoluuntur, altero eorum reclamante, cùm ad pubertatem peruenerit. Ergo idem etiam eſt quamuis iuramentum accedat. Vt enim dicamus alium effectum habere iuramentum, deberet eſſe in hoc ſpecialis iuris diſpoſitio, quæ non eſt. Ita Pontius, qui multas alias rationes adducit adversùs Sanchez. Et hæc opinio videtur mihi ſatis probabilis, vnde impuberes poſſunt à ſponſalibus reſilire poſt annos pubertatis, licèt ſponſalia iuramento firmauerint.

2. Nota tamen quòd opinio Sanchez eſt etiam probabilis, & illam etiam tenet Ægidius de Coninch *de Sacram.diſp.23.dub.2. concl.3. num.9.* vbi ſic aſſerit, Impuberes contrahentes ſponſalia, ſi ea iuramento confirment, non poſſunt poſtea parte inuita iis renuntiare.

RESOL. X.

An impuberes poſſint reſilire à ſponſalibus iuramento firmatis, poſtquam ad annos pubertatis peruenerint? Ex part. 3. tractat. 4. Reſol. 287. aliàs 288.

Sup. hoc in Reſ. præterita.

§. 1. NEgatiuè reſpondent communiter Doctores ex *cap. ex literis 2. de ſponſalibus,* contrariam tamen ſententiam probabilem eſſe docet Villalobos *in ſum. tom. 1. tract.12. diffic.12. num.27.* vbi ſic ait. [Algunos tienen probablemente, que ſi los deſpoſorios ſe confirmaron con juramento, ſe pueden diſſoluer, porque el juramento ſigue la naturaleza del acto à que ſe interpone, como dize la ley fin. *C. de non num. pecun.* y aſſi parece que eſtos deſpoſorios incluyen eſta tacita condicion, ſaluo ſi llegando à la edad reſiſtiere, aſſi lo tienen Iuan Andres, y Paludano.] Sic Villalobos, qui tamen negatiuam ſententiam tenet, & quidem meritò, ſi impuberes, quando ſponſalia iuramento firmarunt, erant, vt ſupponimus, doli capaces.

RESOL. XI.

An quis puber factus poſſit ſtatim reſilire à ſponſalibus, non expectata alterius pubertate?
Et notatur factum puberem, ſi vult, debere ſtatim reclamare, alias ſi in mora fuerit, cenſebitur tacite ſponſalia confirmare, & ſtatim dicitur fieri, quod intra triduum fit? Ex part.3. tract.4 Reſ.281. aliàs 282.

§. 1. EX neotericis noſter Pater Antonius Naldus, vir quidem doctus, *in ſumma ver. ſponſalia, num. 1.* negatiuam ſententiam docet ex *cap. de illis, de ſponſ.impub.* & eandem ſententiam tenet *ibi* gloſſa, & Cardinalis *num.2.*

2. Sed hæc ſententia non eſt admittenda, & affirmatiuam prorſus tenendam eſſe puto, quam tuetur Pontius *de matrim.lib.12. cap.9. num.3.* Coninch *de Sacram diſp.23. dub.2.num. 6.* Gutierrez *de matrim. cap.29 num.2.* Barboſa *in collect. tom.2.lib...tit.1. cap.7.n.6.* quibus adde Doctores, quos citat, & ſequitur Sanchez *tract.1. lib.1. diſp.51. num.9.* Et ratio eſt, quia fruſtrà expectatur euentus cuius nullus eſt effectus, *cap. cùm contingit, de off.deleg.* ergo ſi prius factus puber poteſt altero pubertatem adepto reclamare, poterit etiam ſtatim. Textus verò in *cap. de illis, in verſ. ſi verò,* loquitur quando is, qui tempore ſponſalium erat impuber, factus puber reclamat, at verò *in verb. mulier,* quando ſponſalium tempore puber erat, & reclamat altero impubere exiſtente, qua diſtinctione poſita apparet veritas noſtræ ſententiæ, & reſponſio ad argumentum Naldi *ex dicto cap. de illis.*

3. Notandum eſt verò hîc cum Coninch, & Sanchez *vbi ſuprà,* factum puberem, ſi vult, debere ſtatim reclamare, aliàs ſi in moras fuerit, cenſebitur tacitè ſponſalia confirmare, ſtatim autem dicitur fieri, quod intra triduum fit, ex *l. finali, C. de errore aduocat.* & *l. finali, C. de iudiciis*; in foro verò conſcientiæ ſatis eſt eum reclamare ad tollendam obligationem, qui interiùs ſtato tempore diſſentit, etſi exterius id non exprimat.

RESOL. XII.

An in contractu ſponſalium validè apponatur pœna perſoluenda ab iniuſte reſiliente?
Sed notatur iniuſte reſilientem non teneri ſoluere pœnam ex pacto reſilienti impoſitam, etiamſi iuramento firmetur? Ex part.3.tr.4.Reſ.210.alias 211.

§. 1. NEgatiuè communiter reſpondent Doctores, quos citant, & ſequuntur Sanchez *tom.1. lib.1.diſp.30.* & Guttierrez *de matrim.cap.17.* docentes reſilientem etiam iniuſtè non teneri eam pœnam ſoluere. Probant id ex *cap. gemma 29. de ſponſ.* & *l. Titia, ff. de verb. obligat.* & *l. mulier, C. de ſponſ.* vbi eiuſmodi ſtipulationes dicuntur non obligare, quia matrimonia debent eſſe libera.

2. Sed ego puto cum Baſilio Pontio *de matrim. lib.12.cap.19 num.8.* & Coninch *vbi infra,* in ſponſalibus licitè apponi poſſe pœnam iniuſtè reſilienti, tam iure ciuili, quàm canonico, vt ipſe Pontius validiſſimis rationibus totum hoc probat, ad quem te remitto. Verùm propter iura *ſuprà* citata, & maximè propter communem ferè Doctorum ſententiam ſatis probabile eſt, vt notat Coninch *de Sacram. diſp. 22. dub. 5. concl. 2. num. 29.* & Layman *in Theol. moral. tract. 10. part. 1. cap. 10. num.8* iniuſtè reſilientem non teneri ſoluere pœnam ex pacto reſilienti impoſitam; etiamſi iuramento firmetur, vt tenet Sanchez *diſp.33.num.21.* & alij contra Leſſium *lib.2. cap.17. dub. 7. numer. 56.* & Molinam *tom. 1. tract. 2. diſputat.151. num.22.*

RESOL.